

SEKTÖREL MEVZUAT DÜZENLEMELERİ BÜLTENİ

**Polyester Elyaf İthalatına
Nihai Gözden Geçirme
Soruşturması Açıldı**

**Vergi ve Sosyal Güvenlik
Alanına İlişkin Düzenlemeler
İçeren Kanun Yayınlandı**

**Yağlık Ayçiçeği Tohumu ve
Ham Ayçiçek Yağı İçin 2025
Yılı Tarife Kontenjanı
Uygulaması**

**Silisyum İthalatına Gözetim
Uygulaması Getirildi**

**Su Ürünleri Avcılığına
Yönelik Düzenleme Yapıldı**

**Emlakta "Doğrulanmış İlan"
Düzenlemesinin Detayları
Netleşti**

**Menşe İspat ve Dolaşım
Belgelerinin Kullanım Süresi
Uzatıldı**

**Ukrayna ve Türkiye Arasındaki
Serbest Ticaret Anlaşması
Onaylandı**

**E- ticarete Yurt Dışından Gelen
Ürünler İçin Vergi Düzenlemesi
Yapıldı**

**Mısır Menşeli Granit İthalatına
Damping Soruşturması Açıldı**

**Borcun Bulunmadığına Dair
Belge Alınması Uygulamasına
Düzenleme Yapıldı**

**İnternette Satışta İade
Masraflarında Tüketici Lehine
Erteleme Yapıldı**

Polyester Elyaf İthalatına Nihai Gözden Geçirme Soruşturması Açıldı

1 Ağustos 2024 tarihli Resmî Gazete'de yer alan **İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (No: 2024/25)** ile Tayvan, Hindistan ve Tayland menşeli 5503.20.00.00.00 gümrük tarife istatistik pozisyonu altında kayıtlı "poliesterlerden" (polyester elyaf) ithalatına yönelik nihai gözden geçirme soruşturması açılmasına karar verildi.

Tebliğ, yerli bir üretici tarafından yapılan ve bazı firmalarca da desteklenen başvuruya istinaden Tayvan, Hindistan ve Tayland menşeli polyester elyaf ürününe yönelik yürürlükteki dampinge karşı kesin önlemlere dair nihai gözden geçirme soruşturması açılmasını içeriyor.

Soruşturma konusu ürünün ihracatçısı, yabancı üreticisi, ithalatçısı, üye çoğunluğu bunlardan oluşan meslek kuruluşları, ihracatçı ülke hükümeti, benzer malın Türkiye'deki üreticisi, üye çoğunluğu benzer malın Türkiye'deki üreticilerinden oluşan meslek kuruluşları ilgili taraflar olarak kabul ediliyor. Bütün ilgili taraflar için soru formunu cevaplandırma süresi, soruşturmanın açılışına ilişkin bildirim gönderildiği tarihten itibaren posta süresi dâhil 37 gündür.

Menşe İspat ve Dolaşım Belgelerinin Kullanım Süresi Uzatıldı

1 Ağustos 2024 tarihli Resmi Gazete'de yer alan **Gümrük Genel Tebliği (Gümrük İşlemleri) (Seri No: 148)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Gümrük İşlemleri) (Seri No: 205)** ve **Gümrük Genel Tebliği (Gümrük İşlemleri) (Seri No: 149)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Gümrük İşlemleri) (Seri No: 206)** ile menşe ispat ve dolaşım belgelerinin satıldığı tarihten itibaren kullanım süresi 6 aydan 1 yıla çıkarıldı.

Söz konusu "1 yıl" kullanım süresi Tebliğ değişikliğinden önce satılan belgeler için de geçerli olacaktır.

Ukrayna ve Türkiye Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması Onaylandı

2 Ağustos 2024 tarihli Resmî Gazete'de yer alan **7523 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Hükümeti Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna ve Anlaşmanın Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun** ile Ukrayna ve Türkiye arasında serbest ticaret anlaşması onaylanarak yürürlüğe girdi.

Yağlık Ayçiçeği Tohumu ve Ham Ayçiçek Yağı İçin 2025 Yılı Tarife Kontenjanı Uygulaması

6 Ağustos 2024 tarihli Resmi Gazete'de yer alan **Yağlık Ayçiçeği Tohumu ve Ham Ayçiçeği Yağı İthalatında Tarife Kontenjanı Uygulanması Hakkında Karar (Karar Sayısı: 8788)** ile yağlık ayçiçeği tohumu ve ham ayçiçek yağı için 2025 yılı tarife kontenjanı uygulaması yeniden belirlendi.

Buna göre; **1 Temmuz-30 Kasım 2024 tarihleri arasında yerli ayçiçeği tohumu alımı yapan firmalara tahsis edilmek üzere 1 milyon ton yağlık ayçiçeği tohumu ithalatında yüzde 8, veya bunun karşılığı 400 bin ton ham ayçiçeği yağı ithalatında yüzde 20 gümrük vergili tarife kontenjanı** açıldı.

GTİP	Eşya İsmi	Uygulanacak Gümrük Vergisi Oranı (%)	Tarife Kontenjanı Dönemi
1206.00.99.00.19	Diğerleri	8	1/1/2025-30/4/2025
1512.11.91.00.00	Ayçiçeği tohumu yağı	20	

(2) Tarife kontenjanı, 1.000.000 ton 1206.00.99.00.19 GTİP'li yağlık ayçiçeği tohumu veya bunun karşılığı 400.000 ton 1512.11.91.00.00 GTİP'li ham ayçiçeği tohumu yağı olarak uygulanır.

(3) Tarife kontenjanı, Ticaret Bakanlığınca gerekli görülen haller dışında, 1/7/2024-30/11/2024 tarihleri arasında yerli yağlık ayçiçeği tohumu alımı yapan firmalara tahsis edilir.

Bu kapsamdaki ithalata, sadece yerli üreticinin zarar görmemesi amacıyla çiftçinin elinde ürünün kalmadığı ve yerli ayçiçeği tohumunun iç piyasada tükendiği **1 Ocak-30 Nisan 2025 tarihleri arasında**, çiftçiden alım yapılmış olması halinde müsaade edilecek, bu tarihten sonra hasat döneminin yaklaştığı dönemde ise düşük vergili ithalat imkanı sonlandırılacaktır.

Vergi ve Sosyal Güvenlik Alanına İlişkin Düzenlemeler İçeren Kanun Yayınlandı

2 Ağustos 2024 tarihli Resmi Gazete'de yer alan **7524 Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun** ile vergide adalet ve etkinliği artırmayı amaçlayan düzenlemeler yayınlandı.

Yurtiçi Asgari Kurumlar Vergisi

- Kanun ile Kurumlar Vergisi Kanunu'na eklenen "Yurt içi Asgari Kurumlar Vergisi" başlıklı düzenleme ile 01/01/2025 tarihinden başlamak üzere yurt içi Asgari Kurumlar Vergisi uygulaması getirildi. Bu düzenleme ile Kurumlar Vergisi mükelleflerinin ödeyecekleri, Kurumlar Vergisi indirim ve istisnalar düşülmeden önceki kurum kazancının %10'undan aşağı olamayacak. Bu düzenleme ile 62.000 mükelleften 70 milyar TL vergi alınması amaçlanıyor.

Küresel Asgari Kurumlar Vergisi

- OECD nezdinde yayımlanan Model Kurallar ve Rehberler de dikkate alınmak suretiyle, dünya genelinde elde ettikleri yıllık konsolide hasılatı 750 milyon Euro karşılığı Türk Lirası'nı aşan çok uluslu işletmelere asgari düzeyde %15 oranında Kurumlar Vergisi uygulanmasına ilişkin düzenleme yapıldı. Küresel Asgari Kurumlar Vergisi uygulaması ile 57 Türk, 1.024 küresel şirketten 40 milyar TL tahsilat hedefleniyor.

İzaha Davet Müessesesi

- Mükellefler nezdinde yapılacak yoklamalar sonucunda tespit edilen günlük hasılat tutarlarının ortalaması alınarak mükelleflerin aylık ve yıllık hasılat tutarları tespit edilecek. Bu şekilde tespit edilen hasılat tutarları ile mükelleflerin faaliyette buldukları döneme ilişkin beyan ettikleri hasılat tutarları karşılaştırılacak ve karşılaştırma sonucu bulunan farkın yüzde 20'den fazla olması durumunda mükellefler, Vergi Usul Kanunu'nda yer alan "izaha davet müessesesi" kapsamında izaha davet edilecek. Bu hüküm, kurumlar vergisi mükellefleri hakkında da uygulanacak.

KDV Devri

Birleşme, devir ve bölünme işlemlerinde, devreden KDV ve iade hakkının 5 takvim yılı kriterine veya zaman aşımına bağlı olmaksızın vergi incelemesi yoluyla yeni şirkete devrine izin verilecek. Mükelleflerin KDV beyannamelerinde yer alan indirilecek KDV tutarlarının 5 takvim yılı süresince indirim yoluyla giderilememesi halinde, bu süre sonunda kayıtlardan çıkarılarak yapılacak vergi incelemesi ile gelir veya kurumlar vergisinin tespitinde gider olarak dikkate alınmasına imkan sağlanacak.

Vergi İncelemesi

Mükelleflerin KDV iadelerinin doğru şekilde yapılması ve haksız KDV iadesine sebebiyet verilmemesini teminen KDV iadelerindeki esas usul "vergi incelemesi" olarak belirlenecek.

ÖTV Farklılıklarının Giderilmesi

Kanunla ulusal güvenlik kuruluşlarının ithal edeceği bazı malların yurt içi teslimi ve ithalatında oluşan ÖTV uygulaması farklılıkları giderilecek.

Tütün Mamullerinden Alınan Asgari Maktu Vergi

Bazı tütün mamullerinden alınan asgari maktu vergi tutarının "yüzde 20'sine kadar" olan sınırlama kaldırılacak, birim ambalajda bulunan mamul için alınacak asgari maktu vergi tutarı kadar maktu vergi alınabilecek.

Serbest Bölge Gelir ve Kurumlar Vergisi İstisnası

Serbest bölgelerde faaliyet gösteren kurumların, yurt içine yaptıkları satışlardan elde edilen kazançlara tanınan gelir ve kurumlar vergisi istisnası kaldırılıyor. Serbest bölgelerde üretim faaliyetinde bulunan mükellefler, sadece bu bölgelerde imal ettikleri ürünlerin yurt dışına satışından elde ettikleri kazançlar, gelir veya kurumlar vergisinden müstesna olacak. Düzenleme, 1 Ocak 2025'ten itibaren elde edilen kazançlara uygulanacak.

Diğer Düzenlemeler

- Yurt dışı çıkış harcı 500 lira oldu.
- Yatırım fon ve ortaklıklarında Kurumlar Vergisi istisnası, fon ve ortaklıkların gayrimenkul kazançlarının en az %50'sinin kâr olarak dağıtılması koşuluna bağlayan düzenleme yapıldı. Bu düzenleme ile 35 gayrimenkul yatırım ortaklığı ve 135 gayrimenkul yatırım fonundan 7.2 milyar TL vergi alınması amaçlanıyor.
- Bazı ödemelerin Gelir ve Kurumlar Vergisi tevkifatı kapsamına alınabilmesine yönelik Cumhurbaşkanı'na yetki verildi.
- Yap, işlet ve devret modeli kapsamında elde edilen kazançlardan %30 oranında Kurumlar Vergisi alınmasına ilişkin düzenleme yapıldı. Bu kapsamda 44 mükelleften yıllık ilave 557 milyon TL vergi alınması hedefleniyor.
- Ticari veya serbest meslek faaliyetleri yönünden mükellefiyeti olanların gerçek hasılatlarının tespitine yönelik vergi güvenlik müessesesi oluşturuldu.
- Tekno girişim şirketi niteliğini haiz işverenlerce hizmet erbabına pay senedi verilmek suretiyle sağlanan menfaatlerde ücret istisnası getirildi.
- Vergi asli uzlaşma kapsamından çıkarıldı.
- Usulsüzlük cezaları artırıldı.
- Özel usulsüzlük cezalarında artışlar yapıldı.
- Bazı malların ithalatı ve yurt içi teslimindeki ithalat lehine olan uygulama farklılığının giderilmesi için düzenleme yapıldı.
- Kanuna göre kıymetli madenler Borsasında işlem gören kıymetli madenlerin değerlendirme işlemlerinde, değerlendirme ölçüsü olarak borsa rayici kullanılabilir.
- Altın, gümüş, platin ve paladyum gibi kıymetli madenler borsa rayici ile değerlendirilecek. Borsa rayici yoksa veya borsa rayicinin muvazaalı bir şekilde oluştuğu anlaşılırsa değerlemeye esas bedel olarak bu rayiç yerine maliyet bedeli esas alınacak.
- Ticari olmayan gezi, eğlence, spor gibi faaliyetlerde kullanılan deniz taşıma araçlarına yat limanlarında verilen kiralama, bakım gibi hizmetlerde KDV istisnası ve indirimi kaldırılacak.

E- ticarete Yurt Dışından Gelen Ürünler İçin Vergi Düzenlemesi Yapıldı

6 Ağustos 2024 tarihli Resmi Gazete'de yer alan **4458 Sayılı Gümrük Kanununun Bazı Maddelerinin Uygulanması Hakkında Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar (Karar Sayısı: 8787)** ile yurt dışından kargoyla gelen alışverişlerde gümrük vergileri artırıldı.

Buna göre yurt dışından gelen ürünlerin gümrük vergisi;

- Avrupa Birliği'nden (AB) gelen siparişlerde **yüzde 20'den yüzde 30'a**
- Diğer ülkelerden gelen siparişlerde **yüzde 30'dan yüzde 60'a**

yükseltildi.

Vergisiz yurt dışı alışverişinde maksimum tutar da **150 avrodan 30 avroya** düşürüldü.

Bu kararlar 30 avro ve üzerindeki alışverişlerde belirlenen gümrük vergisi miktarları uygulanacak.

Ayrıca, 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununa ekli IV sayılı listede yer alan eşya olması halinde yukarıdaki oranlara ek **yüzde 20 oranında** tek ve maktu vergi tahsil edilecek.

Silisyum İthalatına Gözetim Uygulaması Getirildi

8 Ağustos 2024 tarihli Resmi Gazete'de yer alan **İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (No: 2024/8)** ile dope edilmiş silisyumun ithalatında gözetim uygulanmasına karar verildi. Ürün için birim gümrük kıymeti kilogram başına 85 dolar olarak belirlendi.

GTİP	Eşyanın Tanımı	Birim Gümrük Kıymeti (ABD Doları/Kg*)
3818.00.10.00.00	Dope edilmiş silisyum (yalnız mavi devre levhaları (blue wafer))	85
3818.00.90.00.00	Diğerleri (yalnız mavi devre levhaları (blue wafer))	

*Kilogram: Brüt Ağırlık

Söz konusu ürün, İthalat Genel Müdürlüğü'nün düzenleyeceği gözetim belgesiyle ithal edilebilecek.

Mısır Menşeli Granit İthalatına Damping Soruşturması Açıldı

9 Ağustos 2024 tarihli Resmi Gazete'de yer alan **İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (No: 2024/27)** ile Mısır menşeli granit ithalatına yönelik damping soruşturması açılması kararlaştırıldı.

Buna göre, yerli üreticiler tarafından yapılan başvuru üzerine, dampingli olduğu iddia edilen söz konusu ürünün, yerli üretim dalının ekonomik göstergelerinde maddi zarara yol açtığı değerlendirildi.

Yapılan inceleme sonucu, damping soruşturması açılabilmesi için yeterli bilgi, belge ve delillerin bulunduğu anlaşıldığından, İthalatta Haksız Rekabeti Değerlendirme Kurulunun kararıyla Mısır menşeli granit alımına yönelik damping soruşturması açılmasına karar verildi.

Su Ürünleri Avcılığına Yönelik Düzenleme Yapıldı

11 Ağustos 2024 tarihli Resmi Gazete'de yer alan **6/1 Numaralı Ticari Amaçlı Su Ürünleri Avcılığının Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ (No: 2024/20)** ve **6/2 Numaralı Amatör Amaçlı Su Ürünleri Avcılığının Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ (No: 2024/21)** ile su ürünleri avcılığına yönelik düzenlemeler yapıldı.

Tebliğlerle, **1 Eylül 2024-31 Ağustos 2028 dönemini kapsayacak şekilde** su ürünleri kaynaklarının korunması ve sürdürülebilirliğinin sağlanması için avcılığa ilişkin yükümlülük, sınırlama ve kurallar düzenlendi.

Bu kapsamda, hamsi, mavi yüzgeçli orkinos, deniz patlıcanı, beyaz kum midyesi, yılan balığı, tıbbi sülük ve inci kefali olmak üzere 7 türe ilişkin toplam avlanabilir miktarlar belirlendi.

Tarımsal Üretim Planlaması uygulamasıyla tebliğ hükümleri uyumlu hale getirildi. Bazı alanlar su ürünleri avcılığına kapatılırken, alamana (voli) ağları ile uzatma ağlarına, derinlik ve göz açıklığı düzenlemesi getirildi.

Ayrıca, leopar sazanı ve Batman bantlı çöpçü balığı gibi biyoçeşitlilik açısından önemli endemik su ürünleri türlerinin avcılığı da tamamen yasaklanarak, bu türler koruma altına alındı.

Bazı su ürünleri türlerinin avcılığına da asgari avlanılabilir boy uzunluğu getirilirken, bazı türlerde boy uzunlukları yeniden düzenlendi.

Tebliğlerle, amatör amaçlı su ürünleri avcılığına bazı yeni uygulamalar getirildi. Ticari avcılıkta koruma altında olan türlerin amatör kapsamdaki avcılığı da yasaklandı.

Balıkçılık üretiminin yüzde 60'ını oluşturan hamsi, ilk etapta üretim planlaması kapsamına alındı. Sürecin tamamlayıcı unsuru olarak hamsinin toplam avlanabilir miktarı 400 bin ton olarak tespit edildi.

Toplam avlanabilir miktarları, bölgesel farklılıklar, av araçları ve avlanma kapasiteleri göz önüne alınarak sektör paydaşlarıyla yönetilecek. Bu uygulama, denetim ve izleme sistemleriyle desteklenerek halkın güvenilir ve sağlıklı gıdaya ulaşmasına katkı sağlanması hedefleniyor.

Emlakta "Doğrulanmış İlan" Düzenlemesinin Detayları Netleşti

Ticaret Bakanlığı tarafından 15 Eylül'den itibaren devreye alınacak "doğrulanmış ilan" düzenlemesiyle, aynı taşınmaz için birden fazla emlakçının yetkilendirilmesine imkan tanınırken, yetkilendirme süresi de 3 ay olarak belirlendi.

Uygulamaya göre, konut satacak kişiler, e-Devlet üzerinde kendisine ait gayrimenkulü seçerek, açılacak pencereden emlakçısını yetkilendirecek. Böylece emlakçılar da aldıkları yetkiyle sitelere ilan girebilecek.

Bakanlıktan konuya ilişkin ilgili sivil toplum kuruluşlarına gönderilen yazıya göre, söz konusu düzenlemenin uygulanmaya başlamasıyla yetki belgesiz emlak işletmeleri ilan girişi yapamayacak.

Yetki belgesiz faaliyet gösteren emlak işletmelerinin, Elektronik İlan Doğrulama Sistemi'nde (EİDS) yetki doğrulamasının devreye alınması sonrasında ilan verirken sorun yaşamamak ve idari yaptırıma maruz kalmamak için bu belgeyi alması önem taşıyor.

İlan platformlarınca, yetki doğrulama uygulamasına ilişkin teknik çalışmalar 15 Eylül'e kadar tamamlanacak ve sistem bu tarihten itibaren devreye alınacak.

Doğrulama yapılarak yayımlanan ilanlarda, "EİDS'den yetki doğrulamasının yapıldığı" yönünde bir logoya veya ibareye yer verilecek.

Uygulama, 1 Ocak 2025'ten itibaren tamamen devreye alınacak ve bu tarihten sonra yetki doğrulaması yapılmadan ilan verilemeyecek.

Borcun Bulunmadığına Dair Belge Alınması Uygulamasına Düzenleme Yapıldı

13 Ağustos 2024 tarihli Resmi Gazete'de yer alan **Tahsilat Genel Tebliği Seri: A Sıra No: 1'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ** ile mme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un uygulamasını gösteren ve "tek tebliğ" niteliğinde olan tebliğde düzenleme yapıldı.

Buna göre, Kanunun ilgili maddesi gereğince bazı işlem ve ödemelerin yapılabilmesi için borcun bulunmadığına dair belge aranması uygulamasında, borç türü olarak vergi dairelerince tahsil edilen tüm amme alacaklarının dikkate alınması yönünde düzenlemeye gidildi.

Ayrıca, ödeme ve işlem yapmadan önce borcun bulunmadığına dair belge arama zorunluluğu bulunan muhasebe birimlerinin yanında harcama birimlerinde de söz konusu belge aranabilecek. Bu birimler tarafından belgenin aranması durumunda, geçerlilik süresi de dikkate alınarak belgeye göre muhasebe birimlerinde ödeme yapılabilecek.

Kanun kapsamında satışı yapılacak gayrimenkullerin ilanına ilişkin kriterler de yeniden belirlendi. Yapılacak satışlara ilişkin ilanlar basılı gazetelerin yanında internet haber sitelerinde de yayımlanması mümkün hale getirildi.

Öte yandan, daha önce belirlenmiş olan tecil faizi ve gecikme zammı oranlarına ilişkin veriler de "tek tebliğ" olan düzenlemenin ilgili bölümlerine eklendi. Tebliğ ile yeni bir faiz veya gecikme faiz artış oranı tespit edilmedi.

İnternette Satışta İade Masraflarında Tüketici Lehine Erteleme Yapıldı

10 Ağustos 2024 tarihli Resmi Gazete'de yer alan **Mesafeli Sözleşmeler Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik** ile internette satışta iade masraflarında tüketici lehine erteleme yapıldı. Buna göre, 1 Ocak 2025'te yürürlüğe girmesi öngörülen değişiklikler 1 Ocak 2026'da yürürlüğe girecek. Tüketiciler 1 yıl daha gerekçe göstermeksizin cayma haklarını kullanmaya devam edecek.

MEVZUAT VE SEKTÖREL POLİTİKALAR ŞUBESİ
sektorelpolitikalar@tim.org.tr